

VIỆN PHÁT TRIỂN KINH TẾ SỐ VIỆT NAM

Chuyên đề 1:
Nhận thức chung về Chuyển đổi số

Quảng Nam, 11/2022

Nội dung

- 1) Khái quát chung về Chuyển đổi số (CĐS)
- 2) Tại sao phải chuyển đổi số
- 3) Thực trạng CĐS tỉnh Quảng Nam
- 4) Trao đổi, thảo luận

Khái quát chung về CĐS

- Khái niệm CMCN 4.0
- Khái niệm chuyển đổi số
- Bối cảnh quốc tế
- Bối cảnh trong nước
- Các bước chuyển đổi số
- Bản chất của chuyển đổi số

Khái niệm CMCN 4.0

- Theo *Gartner*, Cách mạng Công nghiệp 4.0 (hay Cách mạng Công nghiệp lần thứ Tư) xuất phát từ khái niệm "Industrie 4.0" trong một báo cáo của chính phủ Đức năm 2013.
- "Industrie 4.0" kết nối các hệ thống nhúng và cơ sở sản xuất thông minh để tạo ra sự hội tụ kỹ thuật số giữa công nghiệp, kinh doanh, chức năng và quy trình bên trong.

Lịch sử các cuộc cách mạng công nghiệp

1st

ĐỘNG CƠ ĐỐT TRONG

2nd

ĐỘNG CƠ ĐIỆN

3rd

MÁY TÍNH & TỰ ĐỘNG HOÁ

CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP LẦN 4

**PHÁT TRIỂN TRÊN 3 TRỤ CỘT CHÍNH:
KỸ THUẬT SỐ, CÔNG NGHỆ SINH HỌC, VẬT LÝ**

- + TRÍ TUỆ NHÂN TẠO (AI)
- + INTERNET OF THINGS (IOT)
- + ROBOT, 3D, BIG DATA

Các lĩnh vực của CMCN 4.0

- Kỹ thuật số: Trí tuệ nhân tạo (AI), Vạn vật kết nối - Internet of Things (IoT) và dữ liệu lớn (Big Data).
- Công nghệ sinh học: nghiên cứu để tạo ra những bước nhảy vọt trong Nông nghiệp, Thủy sản, Y dược, chế biến thực phẩm, bảo vệ môi trường, năng lượng tái tạo, hóa học và vật liệu.
- Vật lý: robot thế hệ mới, máy in 3D, xe tự lái, các vật liệu mới (graphene, skyrmions...) và công nghệ nano.

Chuyển đổi số là “xương sống” của cuộc
Cách mạng công nghiệp 4.0

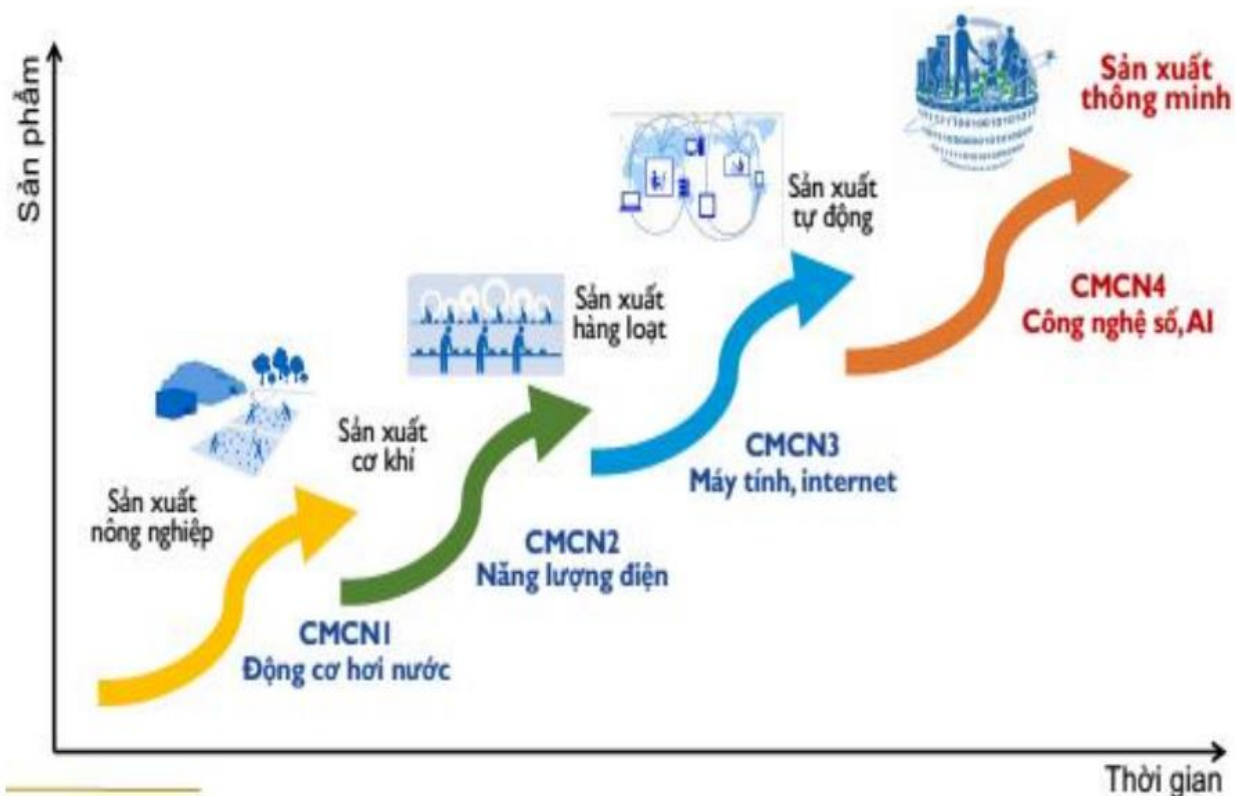
Khái niệm chuyển đổi số

- Theo Gartner: chuyển đổi số là việc sử dụng các công nghệ số để thay đổi mô hình kinh doanh, tạo ra những cơ hội, doanh thu và giá trị mới.
- Microsoft cho rằng, chuyển đổi số là việc tư duy lại cách thức các tổ chức tập hợp mọi người, dữ liệu và quy trình để tạo những giá trị mới.
- Theo IDC: Chuyển đổi số là việc sử dụng dữ liệu và công nghệ số để thay đổi một cách tổng thể và toàn diện tất cả các khía cạnh của đời sống kinh tế - xã hội, tái định hình cách chúng ta sống, làm việc và liên hệ với nhau.

Khái niệm chuyển đổi số

- Theo Vinasa: Chuyển đổi số là việc sử dụng dữ liệu và công nghệ số để thay đổi một cách tổng thể và toàn diện tất cả các khía cạnh của đời sống kinh tế - xã hội, tái định hình cách chúng ta sống, làm việc và liên hệ với nhau.
- Theo Bộ trưởng Bộ 4T: Chuyển đổi số là đưa tất cả lên môi trường số

Bối cảnh quốc tế

- Nhân loại bước vào CMCN 4.0
- Hàng loạt khái niệm, thuật ngữ đi vào cuộc sống:

- CMCN 4.0
- Chuyển đổi số,
- Trí tuệ nhân tạo, AI
- Dữ liệu lớn, BigData
- Điện toán đám mây, Cloud Computing
- Vạn vật kết nối, IoT
- Thực tại ảo
- Trợ lý ảo,...

Các bước chuyển đổi số

Bản chất của chuyển đổi số

Số hoá

- Văn bản, tài liệu
- CSDL
- Big Data

Kết nối

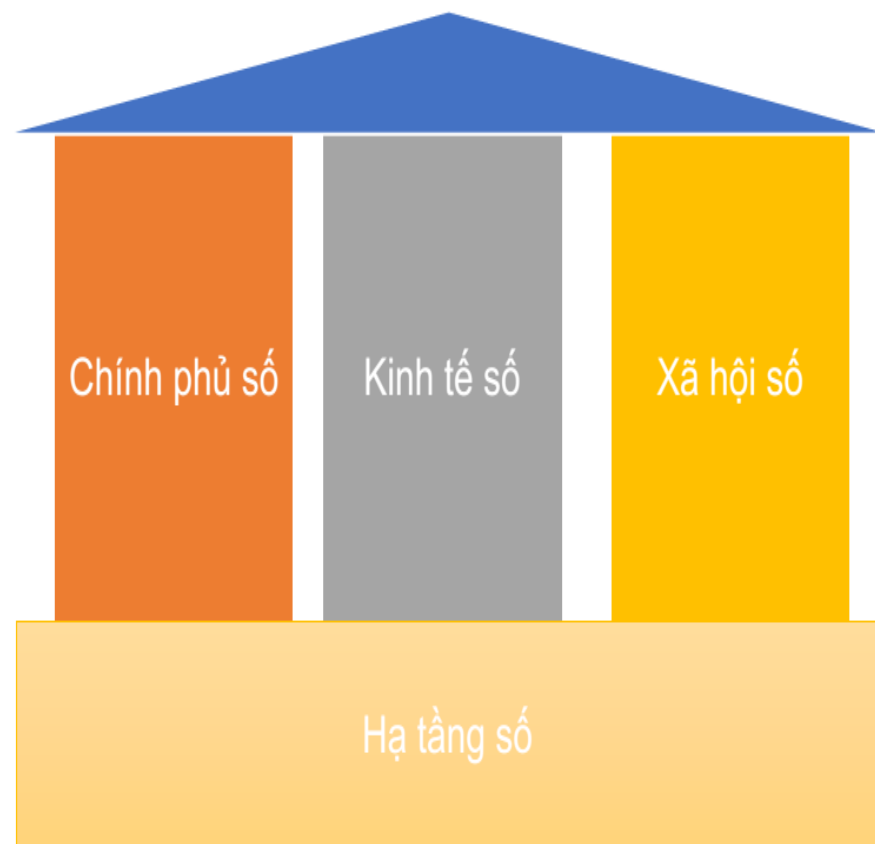
- Mạng LAN, WAN
- Internet, 4G, 5G

Giải pháp thông minh

- Phần mềm
- Kết hợp AI, IoT, BigData, Cloud Computing,...

Bối cảnh trong nước

- Chiến lược phát triển kinh tế – xã hội 10 năm 2021 – 2030 của Đại hội XIII: “Thực hiện quyết liệt chuyển đổi số, xây dựng nền kinh tế số, xã hội số, kích cầu đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng quy mô lớn, thúc đẩy tiêu dùng nội địa, giải quyết việc làm”;
- Nghị quyết số 52-NQ/TW của BCT về một số chủ trương chính sách chủ động tham gia cuộc CMCN lần thứ 4;
- Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 749/QĐ-TTg phê duyệt “Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”.
- Quyết định số 411/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ: Phê duyệt Chiến lược quốc gia phát triển kinh tế số và xã hội số đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.

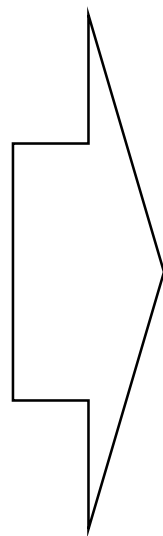

Bối cảnh trong nước

- Chuyển đổi số tại các cơ quan nhà nước, trong các ngành, lĩnh vực đã bắt đầu diễn ra nhưng chưa mang tính toàn diện.
- Chính phủ và chính quyền các cấp đã và đang xây dựng chính phủ điện tử/chính quyền điện tử.
- Một số thành phố/đô thị đã bước đầu ban hành đề án/kế hoạch và triển khai xây dựng thành phố thông minh.

Tại sao phải chuyển đổi số?

- CMCN 4.0 đã và đang tạo ra thị trường lao động cùng hàng loạt công nghệ được đưa vào cuộc sống:
 - ✓ Internet vạn vật (IoT)
 - ✓ Trí tuệ nhân tạo (AI)
 - ✓ Xử lý dữ liệu lớn (BigData)
 - ✓ Điện toán đám mây (Cloud Computing)
 - ✓ Blockchain (Chuỗi khối)
 - ✓ Và các công nghệ khác
- Thực hiện siêu kết nối, tích hợp các hệ thống số hóa – vật lý – sinh học, giữa thế giới thực và không gian số, tạo ra lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất mới.

Phải chuyển đổi số toàn diện trên tất cả các mặt của cuộc sống, từ tổ chức kinh doanh, cung ứng dịch vụ, phương thức kinh doanh đến cách thức tiêu dùng, giao tiếp xã hội và chính bản thân con người.

Đối với đời sống xã hội

- Chuyển đổi số giúp người dân được bình đẳng về cơ hội tiếp cận dịch vụ và các tiến bộ khoa học xã hội để nâng cao chất lượng cuộc sống. Hoạt động này sẽ không bị rào cản bởi khoảng cách địa lý trên mọi địa phương, vùng miền. Từ đó, chúng ta đẩy mạnh việc phát triển ba trụ cột kinh tế số, xã hội số và chính phủ số của đất nước.
- Chuyển đổi số thay đổi mọi thứ trong đời sống xã hội từ lối sống, giao tiếp xã hội, y tế, giáo dục, việc làm...

Đối với Chính phủ

- Chuyển đổi số là một động lực thúc đẩy đổi mới sáng tạo, là nền tảng cho một nền kinh tế hiện đại
- Giúp tăng hiệu quả trong công tác điều hành;
- Giảm chi phí, tiết kiệm ngân sách;
- Giúp ra được chính sách, quyết định chính xác, kịp thời;
- Giúp tăng sự minh bạch, phòng chống tham nhũng

Trong hoạt động kinh doanh

- Các quy trình vận hành sản xuất có thể được tự động hóa bằng máy móc thay thế cho sức lao động thủ công;
- Các bước thực hiện trong quy trình vận hành nội bộ có thể được lược bớt hay thay thế nhằm tạo nên một quy trình đơn giản, dễ dàng hơn cho người sử dụng đem lại hiệu quả về nguồn lực, giảm chi phí vận hành cũng như giảm thiểu những rủi ro sai sót từ thủ công gây nên;
- Tư duy con người thay đổi linh hoạt hơn và áp dụng các phương pháp làm việc mới đem lại giá trị mới, thực hiện những công việc cũ theo những hướng đi mới.

Trong lĩnh vực y tế

- Chuyển đổi số góp phần hoàn thiện hệ sinh thái ngành y tế: Việc khám chữa bệnh từ xa giúp người dân ở mỗi vùng miền trên đất nước từ thành thị đến nông thôn hay các vùng sâu vùng xa... đều có cơ hội tiếp cận được các dịch vụ chăm sóc sức khỏe. Người dân không cần phải di chuyển đến tận nơi nhưng vẫn nhận được dịch vụ chất lượng nhất từ trung ương...
- Quản lý thông tin hồ sơ bệnh nhân một cách đơn giản và hiệu quả hơn.
- Chi phí khám chữa bệnh cũng được tối ưu hóa mà không ảnh hưởng đến chất lượng dịch vụ. Tỷ lệ người dân được tăng khám cũng được tăng lên mà không làm tăng chi phí.

Trong ngành giáo dục

- Công tác giảng dạy đào tạo: ứng dụng đào tạo trực tuyến (e-learning), đào tạo bằng công nghệ thực tế ảo...
- Quản lý giáo dục: tra cứu thông tin dữ liệu, quản lý trường học về cơ sở vật chất cũng như tài sản trang thiết bị dạy học...
- Quản lý và vận hành các cơ sở, tổ chức hoạt động giáo dục.

Đối với thị trường lao động

- Chuyển đổi số có thể sẽ làm tác động khá lớn đến thị trường lao động, việc làm.
- Nó có thể khiến không ít ngành nghề phải biến mất hoặc tăng yêu cầu về tri thức trong một số lĩnh vực có sử dụng công nghệ xuất hiện.
- Thị trường lao động sẽ đặt ra những yêu cầu về năng lực của lao động cao hơn hoặc đặc thù hơn.

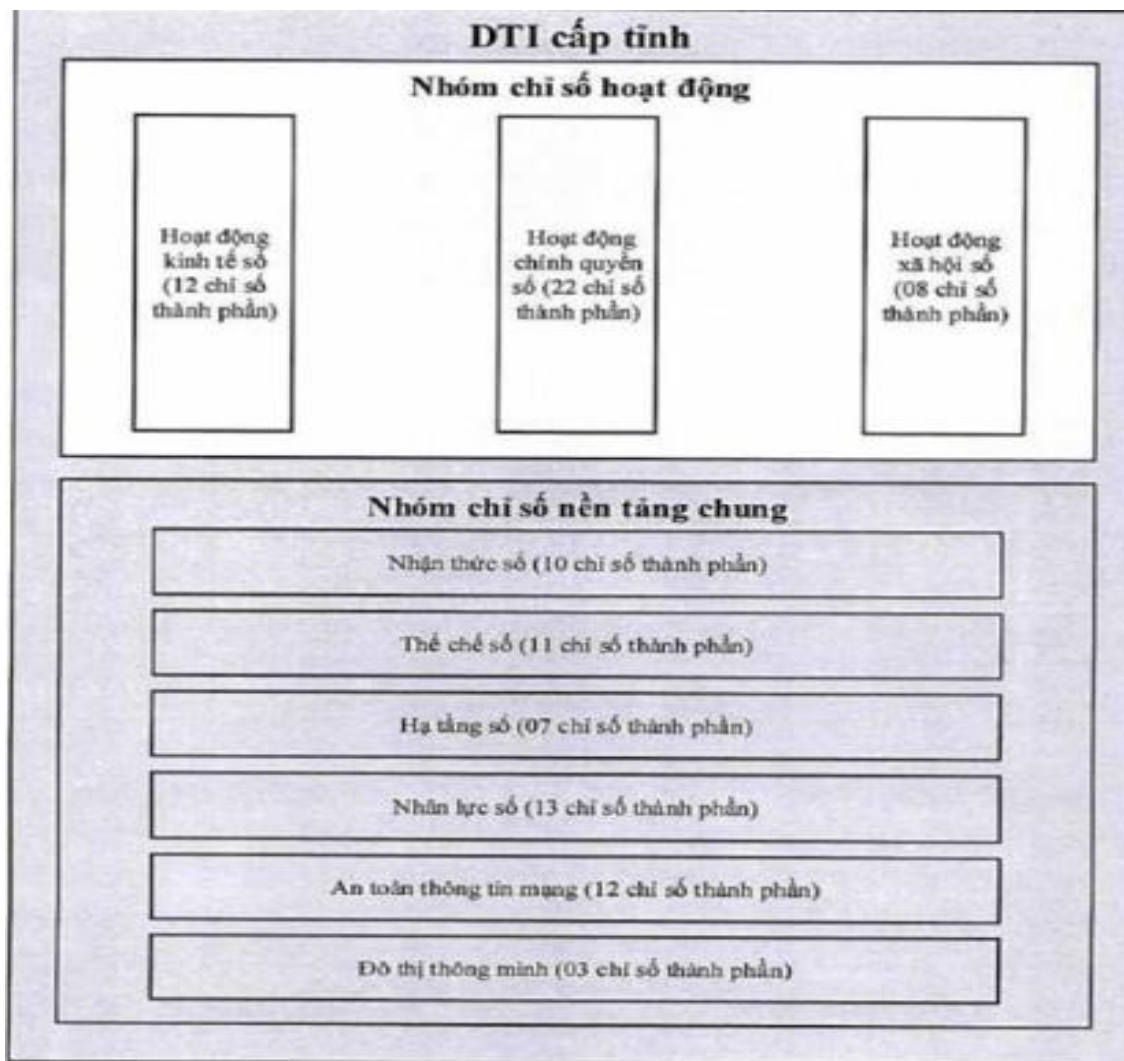

Thực trạng CĐS tỉnh Quảng Nam

Bộ chỉ số DTI cấp Tỉnh

- Theo Quyết định số 922/QĐ-BTTTT
- DTI: Digital Transformation Index
- DTI cấp tỉnh được cấu trúc theo 03 trụ cột (pillar) là chính quyền số, kinh tế số và xã hội số, bao gồm Thông tin chung (để cung cấp các thông tin tổng quan về tỉnh nhưng không dùng để đánh giá) và Chỉ số đánh giá gồm 09 chỉ số chính với 98 chỉ số thành phần.
- 09 chỉ số chính được phân thành nhóm chỉ số nền tảng chung và nhóm chỉ số về hoạt động. Nhóm chỉ số nền tảng chung gồm 06 chỉ số chính: Nhận thức số, Thể chế số, Hạ tầng số, Nhân lực số, An toàn thông tin mạng, Đô thị thông minh; Nhóm chỉ số về hoạt động gồm 03 chỉ số chính: Hoạt động chính quyền số, Hoạt động kinh tế số, Hoạt động xã hội số.

Kiến trúc DTI cấp tỉnh

DTI cấp Tỉnh

- Trụ cột chính quyền số có 07 chỉ số chính, trong đó gồm 06 chỉ số chính thuộc nhóm chỉ số nền tảng chung và chỉ số Hoạt động chính quyền số.
- Trụ cột kinh tế số có 07 chỉ số chính, trong đó gồm 06 chỉ số chính thuộc nhóm chỉ số nền tảng chung và chỉ số Hoạt động kinh tế số.
- Trụ cột xã hội số có 07 chỉ số chính, trong đó gồm 06 chỉ số chính thuộc nhóm chỉ số nền tảng chung và chỉ số Hoạt động xã hội số.

Kết quả xếp hạng 2020 của Hải Phòng

■ Xếp thứ 25/63

- Chính quyền số 27/63
- Kinh tế số 19/63
- Xã hội số 19/63

Xếp hạng DTI	Tỉnh, thành phố	Xếp hạng CQS	Xếp hạng KTS	Xếp hạng XHS
20 (0,4626)	Lam Đông	14 (0,5187)	13 (0,4794)	10 (0,4950)
21 (0,4553)	Long An	11 (0,5456)	16 (0,4616)	22 (0,4492)
22 (0,4538)	Bình Dương	18 (0,5085)	20 (0,4580)	20 (0,4519)
23 (0,4488)	Tiền Giang	19 (0,4997)	12 (0,4856)	11 (0,4906)
24 (0,4459)	Kiên Giang	22 (0,4887)	21 (0,4578)	17 (0,4614)
25 (0,4329)	Quảng Nam	27 (0,4689)	19 (0,4581)	19 (0,4594)
26 (0,4294)	Trà Vinh	26 (0,4705)	38 (0,3829)	30 (0,4123)

Văn bản chỉ đạo, điều hành về CĐS

- Chiến lược phát triển kinh tế – xã hội 10 năm 2021 – 2030 của Đại hội XIII: “Thực hiện quyết liệt chuyển đổi số, xây dựng nền kinh tế số, xã hội số, kích cầu đầu tư phát triển kết cấu hạ tầng quy mô lớn, thúc đẩy tiêu dùng nội địa, giải quyết việc làm”;
- Nghị quyết số 52-NQ/TW của BCT về một số chủ trương chính sách chủ động tham gia cuộc CMCN lần thứ 4;
- Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 749/QĐ-TTg phê duyệt “Chương trình Chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”.
- Quyết định số 411/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ: Phê duyệt Chiến lược quốc gia phát triển kinh tế số và xã hội số đến năm 2025, định hướng đến năm 2030.

Trao đổi, thảo luận về công tác CĐS tại Quảng Nam

- Kết quả đạt được?
- Kế hoạch năm 2022
- Kế hoạch giai đoạn 2022 đến 2025?
- Khó khăn vướng mắc?
- Đề xuất, kiến nghị

Câu hỏi

Câu 1: Theo Anh/Chị tại sao cần Chuyển đổi số?

Câu 2: Anh/Chị cho biết những yếu tố nào là nhân tố then chốt để Chuyển đổi số?

Câu 3: Theo Anh/Chị tỉnh Quảng Nam cần làm gì để đến năm 2025 nằm trong Top 5 các Tỉnh/TP về CĐS?

**Chuyên đề 2:
Những nội dung cần quan tâm về CĐS
với báo chí, truyền thông**

Quảng Nam, 11/2022

Bối cảnh quốc tế

- Chuyển đổi số là nội dung cơ bản của Cách mạng công nghiệp 4.0, là việc sử dụng dữ liệu và công nghệ số để thay đổi phương thức phát triển, cách sống, cách làm việc của con người với mục tiêu tăng hiệu quả quản lý, nâng cao năng suất lao động, sự hài lòng của người dân và doanh nghiệp, tạo lợi thế cạnh tranh trên thị trường. Chuyển đổi số là xu thế toàn cầu, là quá trình không thể đảo ngược.

Bối cảnh quốc tế

- Một trong những lĩnh vực bị ảnh hưởng nặng nề bởi sự bùng nổ của công nghệ kỹ thuật số là báo chí, truyền thông.
- Nhiều cơ quan báo chí, công ty truyền thông trên thế giới đã nhận thức được tầm quan trọng của chuyển đổi số trong việc gia tăng hiệu quả hoạt động và đảm bảo sự phát triển bền vững của tờ báo.

Bối cảnh quốc tế

- Internet băng thông rộng thế hệ mới với công nghệ số và đổi mới sáng tạo đã làm bùng nổ cuộc cách mạng phân phối nội dung, mở ra cách thức, phương tiện truyền thông mới làm thay đổi hoàn toàn thói quen tiếp nhận thông tin của con người.
- Mạng xã hội ngày càng chiếm ưu thế và là phương tiện truyền thông rộng rãi và nhanh nhất thế giới hiện nay trong môi trường số hóa với lượng người dùng đông đảo, tính tương tác cao.
- Cá thể hóa nội dung, ứng dụng công nghệ số để cải thiện trải nghiệm của người dùng sẽ là xu thế chủ đạo.

Bối cảnh quốc tế

- Các nền tảng công nghệ, truyền thông xuyên biên giới (Big Tech) sở hữu các nền tảng lớn về nội dung và phân phối, sở hữu kho dữ liệu khổng lồ mang tính chi phối, triệt để thu thập, khai thác dữ liệu, độc quyền và liên kết dữ liệu giữa các nền tảng công nghệ, truyền thông xuyên biên giới (Big Tech) tạo nên quyền chi phối thị trường/người dùng, quyền quyết định kiểm soát việc phân phối, gợi ý nội dung thông tin trên không gian mạng, bao gồm cả thông tin báo chí.
- Nhiều quốc gia đang phải đối mặt và xử lý vấn đề về bảo vệ chủ quyền thông tin trên không gian mạng, lập lại thế trận cân bằng với các nền tảng số đang có lợi thế tạo ra đế chế quyền lực trên không gian ảo nhưng có khả năng chi phối đời sống thực..

Tình hình trong nước

- Số lượng cơ quan báo chí
- Nền tảng kỹ thuật
- Tình hình chuyển đổi số trong lĩnh vực báo chí

Chuyển đổi số và sứ mệnh của báo chí

- Trong công cuộc chuyển đổi số, báo chí truyền thông đóng vai trò quan trọng, với sứ mệnh tuyên truyền đúng đắn, đầy đủ, kịp thời về chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, tạo sự đồng thuận, niềm tin xã hội, tạo nội lực để thực hiện thành công chuyển đổi số quốc gia.
- Đồng thời, báo chí cũng là một lĩnh vực trong xã hội, sẽ phải tiến hành chuyển đổi số theo xu thế phát triển chung, thậm chí sẽ phát triển thành một ngành kinh tế truyền thông số.

Chuyển đổi số báo chí để bảo vệ chủ quyền quốc gia về thông tin

- Hiện nay, các nền tảng nội dung xuyên biên giới đang làm cho báo chí trong nước mất dần nguồn thu và giảm tầm ảnh hưởng của báo chí về mặt thông tin, mất nguồn thu cũng chính là nguyên nhân dẫn tới nhiều cơ quan báo chí phải chạy theo lượng truy cập (view), khiến cho chất lượng nội dung sa sút, không bám sát tôn chỉ, mục đích... Các nền tảng này nắm toàn quyền chi phối và thao túng thuật toán hiển thị nội dung và quảng cáo, khiến ai sử dụng nền tảng của họ sẽ phải theo luật chơi của họ, đương nhiên chỉ có lợi cho họ (cả về doanh thu, dữ liệu) mà không phục vụ lợi ích quốc gia của Việt Nam

Chuyển đổi số báo chí để bảo vệ chủ quyền quốc gia về thông tin

- Các nền tảng xuyên biên giới đều cho rằng nội dung xuyên biên giới là dòng chảy tự do, vì thế không bị phụ thuộc vào chính sách quản lý của các quốc gia.
- Sự sụt giảm lượng truy cập kéo theo sụt giảm doanh thu quảng cáo trực tuyến hiển thị trên nền tảng web. Theo SimilarWeb, 6 tháng gần nhất (kỳ thống kê tính từ tháng 4 đến hết tháng 9/2021), lượng truy cập (traffic) của các tờ báo điện tử Việt Nam giảm trung bình 11%.

Chuyển đổi số báo chí để bảo vệ chủ quyền quốc gia về thông tin

- Các nền tảng xuyên biên giới đều cho rằng nội dung xuyên biên giới là dòng chảy tự do, vì thế không bị phụ thuộc vào chính sách quản lý của các quốc gia.
- Sự sụt giảm lượng truy cập kéo theo sụt giảm doanh thu quảng cáo trực tuyến hiển thị trên nền tảng web. Theo SimilarWeb, 6 tháng gần nhất (kỳ thống kê tính từ tháng 4 đến hết tháng 9/2021), lượng truy cập (traffic) của các tờ báo điện tử Việt Nam giảm trung bình 11%.

Chuyển đổi số báo chí để bảo vệ chủ quyền quốc gia về thông tin

- Sự giảm vai trò ảnh hưởng của báo chí trên không gian mạng (đồng nghĩa với sự lấn át của các nền tảng xuyên biên giới nước ngoài) còn kéo theo những hệ lụy xã hội đáng lo ngại khác. Facebook, Youtube, Twitter những năm gần đây trở thành diễn đàn của các phong trào phản kháng có tổ chức, đấu tranh chính trị, tự tưởng. Xu thế chửi bới, bôi nhọ, “bóc phốt”, tấn công cá nhân trên không gian mạng là những biểu hiện “lệch chuẩn”, đang thu hút một lượng lớn người theo dõi trên không gian mạng, lấn át các thông tin quan trọng của đất nước, của đời sống xã hội. Nó là sự thách thức đối với thể chế, khi một số lượng lớn những người theo dõi trở thành “fan cuồng” có thể quay ra “tấn công” các cơ quan nhà nước, các cơ quan truyền thông chính thống bằng nhiều hình thức.

Chuyển đổi số báo chí để bảo vệ chủ quyền quốc gia về thông tin

- Theo luật pháp quốc tế, mỗi quốc gia đều có chủ quyền không chỉ trên vùng đất, vùng trời, vùng biển mà còn cả trên không gian mạng. Chuyển đổi số là một lời giải cho đổi mới sáng tạo để cạnh tranh với các nền tảng xuyên biên giới nước ngoài, giảm sự lệ thuộc về phân phối nội dung, góp phần ngăn chặn sự xâm phạm chủ quyền quốc gia về thông tin trên không gian mạng.

Chuyển đổi số quyết định sự sống còn của cơ quan báo chí

- Một số cơ quan báo chí đã có nhiều đổi mới trong việc áp dụng khoa học công nghệ, phát triển dịch vụ nhưng chuyển đổi số báo chí toàn diện còn chưa rõ nét, manh mún, do đó chưa đủ sức cạnh tranh với các dịch vụ mới xuyên biên giới.
- Trong thị trường cạnh tranh hiện nay, nội dung hay chưa đủ, cơ quan báo chí cần phải tích hợp với trải nghiệm cao cấp của người dùng. Công nghệ đã trang bị cho báo chí những khả năng mới, thay vì phục vụ đại bộ phận công chúng một sản phẩm đồng nhất thì nay hướng tới tùy chỉnh, chuyên biệt hóa theo những nhu cầu riêng biệt, chinh phục các nhóm độc giả mới, phân phối nội dung hiệu quả hơn và tạo được doanh thu lớn hơn.

Chuyển đổi số quyết định sự sống còn của cơ quan báo chí

- Trước những biến động mạnh mẽ trong hệ sinh thái truyền thông, báo chí không thể đứng ngoài cuộc mà phải chủ động tìm lời giải cho những thách thức khốc liệt để tồn tại và phát triển, thực hiện tốt hơn sứ mệnh của mình.

Chuyển đổi số quyết định sự sống còn của cơ quan báo chí

- Chuyển đổi số sẽ giúp các cơ quan báo chí thay đổi toàn diện phương thức vận hành, quản lý, áp dụng công nghệ trong quy trình sản xuất và phân phối nội dung, thực hiện hiệu quả các mô hình kinh doanh báo chí để đa dạng hóa nguồn thu, không bị lệ thuộc vào doanh thu quảng cáo, từ đó phát triển nền báo chí dữ liệu, có chất lượng, đảm bảo đúng giá trị nguyên bản của báo chí.
- Việc hỗ trợ của nhà nước giúp cơ quan báo chí chuyển đổi số bước đầu chọn lựa ra 20% cơ quan báo chí gây ảnh hưởng 80% độc giả, sau đó hỗ trợ 80% cơ quan báo chí còn lại.

Trao đổi, thảo luận

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN